

Ministrování s Ferdou Kuliferdou

napsal
Jan Lukeš
nakreslil
Jiří Vančura

Bohoslužba slova (části mše svaté)



Ahoj kamarádi sloužící u oltáře!

Doufám, že se máte dobře a že jste i díky naší tarsiciovské rubrice stále dokonalejšími borci u oltáře a pomocníci kněžím, kteří se panu faráři nepletou pod nohy ☺!



1. Vstupní modlitbou skončila první část mše – vstupní obřady a následuje druhá část – **BOHOSLUŽBA SLOVA**. Jak již název napovídá, jedná se o naslouchání Božím slovu, tedy vybraná četba úryvků z Písma svatého. Tyto úryvky jsou v celé církvi = na celém světě stejné. Všichni se posadíme.



2. Vybraný věřící čte **čtení**. Ve všední den se čte jedno čtení, v neděli a o slavnostech dvě. První je zpravidla ze Starého zákona.



3. Poté následuje zpěv **žalmu**. Žalmy se nacházejí také v Bibli a máme jich 150. Má ho zpívat zpěvák přímo od ambonu, když není zpěvák, tak se žalm přečte. Většinou z praxe většiny farností žalm zpívá varhaník nebo schola či sbor z kůru.



4. Druhé čtení je z Nového zákona, zpravidla z listů sv. Pavla.



5. Následuje **pišeň před evangeliem**, při které sedíme, nebo zpěv aleluja s veršem, při kterém stojíme. V některých farnostech je i slavnostní průvod s evangeliářem, ve kterém jde jako první navikulář s thuriferářem, dále dva ministranti se svíčkami = ceroferáři a jáhen nebo kněz, který nese knihu evangeliář. Všichni stojíme, neboť se nese samotné slovo Boží.



6. Kněz nebo jáhen, ti mohou číst **evangelium**, tedy úryvek z evangelií. V ročním cyklu A podle Matouše, v ročním cyklu B podle Marka a v cyklu C podle Lukáše. Jan se čte např. na Velký Pátek a při jiných slavnostech a svátcích. Potom se posadíme a kněz nebo jáhen má **kázání** (promluvu, homilii) na téma, které jsme slyšeli v těchto přečtených textech.



7. V neděli a o slavnostech následuje modlitba **vyznání víry (crédo)**. Tuto modlitbu zpíváme, nebo recitujeme a stojíme při ní. Při slovech: „Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem“, skláníme hlavu (při daných slavnostech klečíme).



Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem.

8. Poslední část bohoslužby slova jsou **přímluvy**, kdy Pánu přednášíme své prosby za církev a její potřeby, za svět, za trpící a za místní společenství.



Ferda Kuliferda



Život je risk

Tento nápis si nechal nadšený fanoušek paraglidingu vyšít na triko. Kdo neriskuje, ten nežije, promlouval moudře ve videu horolezec, který vylezl ty nejtěžší stěny zásadně bez jištění. Tisíce „lajků“ pod videem napovídaly, že mu jeho fanoušci rozumí a podobně jako on surfují na těch největších vlnách nebo na kolech sjíždějí ty nejprudší svahy. Myslíte si, že se ale najde někdo, kdo by riskoval svůj život pro církev? Kolik followerů by asi tak nasbíral na Instagramu?

Například Bernard Jaško, vynikající lyžař, by určitě udělal lépe, kdyby začal trochu víc makat na fyzice, vypiloval svůj styl a v roce 1948 mohl reprezentovat své rodné Slovensko na zimní olympiádě ve Švýcarsku. A on by uměl zamakat, to vám povím. Během Slovenského národního povstání v roce 1943 ukázal, že má pro strach uděláno a že se nebojí dřiny. Živě si představuji, jak by ho hol-



BERNARD JAŠKO

narozen 22. dubna 1923. 1946 vstoupil do SNB. 1948 přihlášen do spojařské služby. 2. června 1949 zatčen. 9. listopadu 1949 odsouzen k trestu smrti. 17. února 1951 popraven. 30. listopadu 1990 byl plně rehabilitován. Roku 2004 mu byl in memoriam udělen Řád Ľudovíta Štúra.

by obdivovaly, až by stál na bedně se zlatou olympijskou medailí. Bernard byl totiž krásný kluk. Vysoký, vzpřímený, se souměrnou tváří. Ale on místo toho v roce 1946 nastoupil k SNB (Sbor národní bezpečnosti – tehdejší policie) a v roce 1948 se dobrovolně přihlásil ke spojařům. Kdyby aspoň k zásahové jednotce, tam jsou ti praví muži, ale spojařina, to je přece úplná nuda. Jen si to představte. Muži sedí v zšeřelých místnostech u záhadných strojů, záda ohnutá a pořád jen něco píše a přepisují. To není práce pro hrdinu! Odsud se na přední stránky novin jen tak nedostanete. Ale přece se to Bernardovi podařilo, byť jinak, než si sám představoval.

Dálnopisná ústředna, ve které Bernard pracoval, byla 2. ledna 1949 přemístěna na odbor StB (Státní bezpečnost) a jeho rukama začalo procházet množství tajných informací. Ty důležité zprávy, které se týkaly církve, si spolu s kolegou Pavlom Kalinajom tajně kopírovali a skrz prostředníky je posílali trnavskému biskupovi, otci Michalovi Buzalkovi.

Otce biskupa vidíme, jak sedí za zataženými závěsy a s vážnou tváří studuje okopírované zprávy. Biskup čte o sledování kněží, šmírování řeholníků, zatýkání ve farnostech a rozpouštění klášterů. Kněží, kteří jsou sledováni Státní bezpečností, si díky těmto informacím mohou dát větší pozor a uniknout zatčení. Proč ale strážmistr Bernard Jaško takhle riskuje? Vždyť z toho nic nemá. Nezažívá adrenalin v krvi, neposílá super fotky na sociální síť. Neví, že pro nově vzniklý komunistický stát je katolická církev úhlavním nepřítelem? Netuší, že každý policista, který pomáhá církvi, musí počítat s vysokým trestem? Možná tuší, ale byl vychovaný jako katolík, celý život chodil do kostela a nejspíš se nemůže dívat, jak je církev nespravedlivě tupena. A hlavně se nechce mlčky podílet na činnosti organizace, která mučí a zavírá kněze. Riskování pro něho není zábava, ale prostředek, jak chránit to, co považuje za důležité.

Po půl roce vynášení zpráv na něho 30. června 1949 v práci čeká zatýkácký komando. Ale Bernard se jim vytrhává z rukou, klíčkuje policejní budovou, davy na tribunách se nadechují a už chtějí vyvolávat jeho jméno... a zase nic. Čekali na něho na zadním schodišti. Už ho mají,

už dostává první vzteklé rány obuškem. Pozor na ta jeho žebra! Ještě pořád se může stát mistrem světa. Ale ani sám Jaško netuší, že předvede ještě jeden vrcholně riskantní výkon.

Třetí den výslechů na policejní služebně vyčíhne okamžik mezi úderem pěstí a ránou obuškem a vyskakuje z okna v druhém patře. Možná chtěl spáchat sebevraždu nebo utéct, ale každopádně je věčná škoda, že dole nestál filmový štáb. Mohli by natočit dokonale záběry, jak mladé a silné tělo muže proskakuje sklem a ladně letí vzduchem. Bohužel dole nečekala měkká zíněnka jako v holly-



woodsském bijáku, ale tvrdý beton a silné nohy, které mohly stát až na vrcholu olympijské bedny, se definitivně zlomily. Nehledě na příšernou bolest ho čekaly další výslechy, fyzický i psychický teror. 17. února 1951 v 5:20 ráno, byl Bernard Jaško za předávání tajných policejních zpráv církvi odsouzen k pověšení za krk, dokud nezemře. Soudruzi komunisté k popravám používali tzv. krátký provaz, aby oběť co nejdéle trpěla. Bernard Jaško, kluk od Ružomberka, běžel svůj poslední závod celých 13 minut.

Snad zbývá jen dodat, že Bernard nakonec získal palmu vítězství a k předání zlaté medaile ho na ramenou nesli andělé. Pokud chcete získat to nejčestnější vítězství, zkuste žít jako Bernard Jaško a nebát se riskovat, když to stojí za to.

Zpracoval Zbyněk Pavienský z podkladů Jiřího I. Laňky do Almanachu policejních historiků z roku 2017